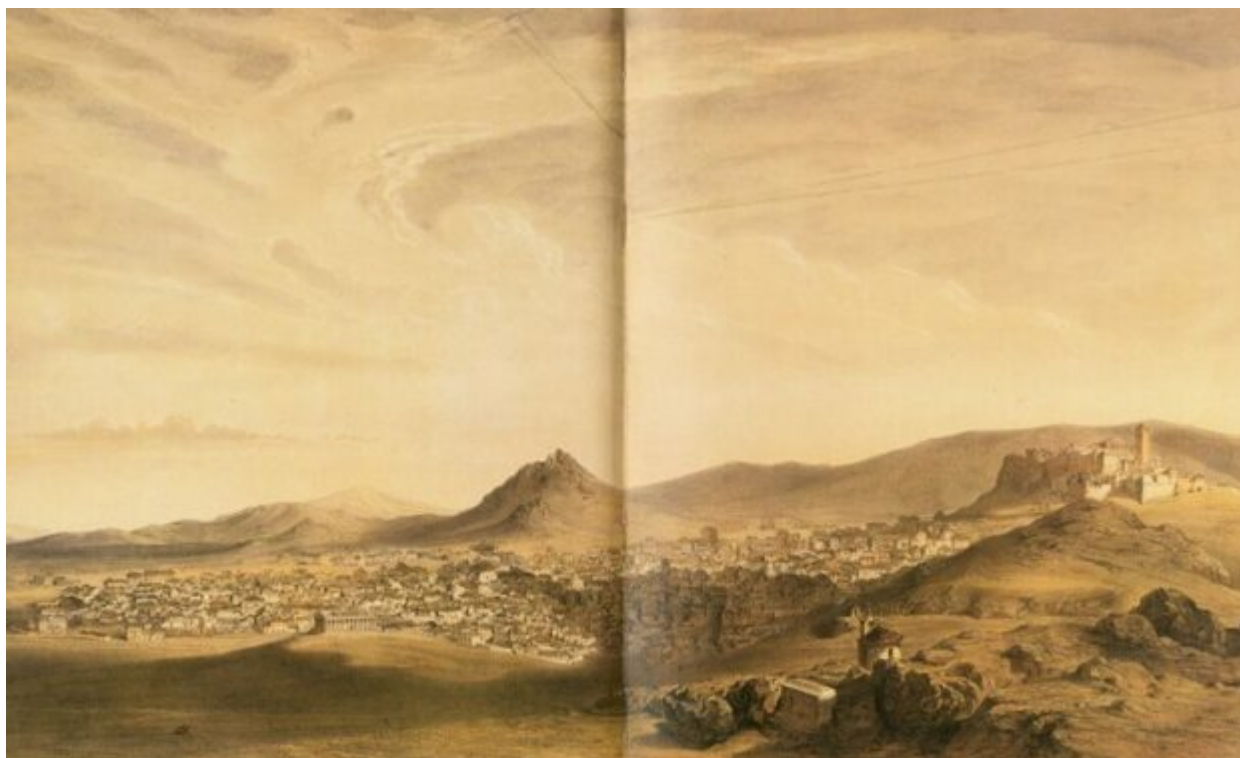

19 Απριλίου 2019

Από που πήραν το όνομά τους τα Τουρκοβούνια. Στην αρχαιότητα ήταν λημέρι ληστών και ο Δίας έριχνε από εκεί αστραπές και βροντές

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Τα Τουρκοβούνια, με μέγιστο υψόμετρο στα 337 μέτρα, αποτελούν τον υψηλότερο λόφο εντός του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας. Πρόκειται για μία βραχώδη λοφοσειρά από ασβεστολιθικά πετρώματα, ο κύριος όγκος της οποίας βρίσκεται στα σύνορα του Γαλατσίου με τον Δήμο Αθηναίων, πάνω στον οποίο υπάρχει το Αττικό Άλσος. Στις πλαγιές του λόφου είναι κτισμένο το Πολύγωνο και το υψηλότερο τμήμα του Γαλατσίου, γνωστό και ως Πανόραμα Γαλατσίου.

Τα Τουρκοβούνια αναφέρονται για πρώτη φορά στα «Αττικά» του Πausανία με το όνομα Αγγεσμός. Το όνομα προέρχεται από τις λέξεις «άγχη» που σημαίνει πλησίον και «εσμός» που σημαίνει αυτός που εξορμά δυνατά. Στα «Αττικά» ο περιηγητής αναφέρει ότι ο λόφος ήταν αφιερωμένος στον Δία και είχε στην κορυφή του ξόανο του Διός, «Διός άγαλμα Αγγεσμίου». Σύμφωνα με τον μύθο, από εκεί ο πατέρας των θεών έριχνε αστραπές και βροντές. Ο Πausανίας ακόμη αναφέρει ότι από την εποχή του Σόλωνα το βουνό έκρυβε πολλούς κινδύνους όπως ανέμους, αγρίμια, κεραυνούς, ληστές οι οποίοι κρύβονταν στις σπηλιές και κατέβαιναν και λήστευαν την πόλη.

Το 1932 ο αρχαιολόγος Μπερντ ανακάλυψε στο βόρειο άκρο του βουνού ίχνη αρχαίου βωμού, ενώ ο Διονύσιος Σουρμελής, στην “Ιστορία των Αθηνών”, αναφέρει ότι στο βουνό βρισκόταν το Άλσος των Ευμενίδων, όπου οδηγήθηκε ο Οιδίποδας από την κόρη του Αντιγόνη για να ξεπλυθεί από τα αμαρτήματα της οικογένειας των Λαβδακιδών και να δικαστεί.

Το αρχαίο όνομα διατηρήθηκε έως τον 3ο-5ο αιώνα μ.Χ. οπότε ο λόφος μετονομάστηκε σε Λυκοβούνια. Σύμφωνα με το έργο άγγλου περιηγητή και γεωγράφου των μέσων του 18ου αιώνα, η λοφοσειρά που διέσχιζε το λεκανοπέδιο Αθηνών προς τα Βορειοανατολικά είχε αποβάλει το αρχαίο όνομα «Αγχεσμός» και αναφερόταν με το όνομα Τουρκοβούνια, που περιελάμβανε και τον Λυκαβηττό.

Η Αθήνα από τα Τουρκοβούνια. Χαρακτικό από έκδοση του Ed. Dodwell. Συλλογή Ελληνική Βιβλιοθήκη
- Κοινωφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης

Για την ονομασία Τουρκοβούνια υπάρχουν διάφορες εκδοχές. Μία από αυτές ορίζει ότι την εποχή της Τουρκοκρατίας ως νομική διάκριση των κτημάτων ίσχυε ότι: «Τόπος όπου δεν πιάνει αλέτρι (μη καλλιεργήσιμος) δεν μπορεί να αποτελεί ιδιωτική κτήση, αλλά ανήκει αποκλειστικά στο κράτος». Αφορούσε κατά συνέπεια βραχώδη εδάφη, κορυφές βουνών, εκτάσεις χειμέριου κύματος, χειμάρρους, κλπ. Ειδικότερα, τα μη καλλιεργήσιμα υψώματα χαρακτηρίζονται στα συμβόλαια της τελευταίας περιόδου της Τουρκοκρατίας ως Τουρκοβούνια.

Σύμφωνα με μία άλλη εκδοχή, ονομάστηκαν έτσι επειδή παρέμειναν για πολλά χρόνια σε αυτούς τους λόφους ομάδες της τουρκικής στρατιάς του Πασά Ομάρ, ο οποίος κατέλαβε την Αθήνα τον Ιούνιο του 1456. Μία τρίτη εκδοχή υποστηρίζει ότι τα Τουρκοβούνια πήραν το όνομα τους επειδή βρέθηκε τούρκικος τάφος στην κορυφή ενός από τους λόφους. Όπως και να έχει, η παραπομπή στην τουρκοκρατία

φαίνεται αναμφισβήτητη.

Πληροφορίες αντλήθηκαν από το βιβλίο: Αμπελόκηποι, του Νικόλαου Παραδείση, εκδόσεις Μικρός Ρωμός Αρχική απεικόνιση: Πανόραμα της Αθήνας από τον λόφο του Αστεροσκοπείου (1843). Έκδοση DU MONCEL, Théodore. Οδοιπορικό του 1843 από την Αθήνα στο Ναύπλιο, Αθήνα, Ολκός - Αριάδνη, 1984. Βιβλιοθήκη Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη.

Πηγή: mixanitouxronou.gr